

JELENTKEZÉSI LAP

VI. Herpetológiai Előadóiülés

Budapest, 2019. február 26.

Jelentkezési határidő: 2019. február 3.

A jelentkezési lapot kérjük a voros.judit@nhmus.hu címre elküldeni

Név:	Fejes Zsófia Anna
Intézmény/cím:	Szent István Egyetem, 2100 Gödöllő, Páter Károly utca 1.
E-mail:	f.zsofia526@gmail.com

Az Előadóiülésen szeretnék részt venni a következő formában (megfelelő aláhúzendó):

Csak részvétel / Előadás magyar nyelven / Előadás angol nyelven

Az angol nyelven megtartott előadások versenyére (megfelelő aláhúzendó, csak első szerző Bsc, MSc és PhD hallgatók számára):

Nevezek / Nem nevezek

Összefoglaló címe, szerzők nevei, szerzők címei, összefoglaló:

Hüllőpopulációk abundanciaviszonyai és az azokat befolyásoló vegetációszerkezeti elemek egy rekonstruált rákosivipera-élőhelyen

Fejes Zsófia Anna, SZIE MKK Természetvédelmi mérnöki MSc. I. évfolyam

Dr. Vadász Csaba, természetvédelmi örkerület-vezető, Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

Dr. Malatinszky Ákos, egyetemi docens, SZIE MKK Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Intézet, Természetvédelmi és Tájökológiai Tanszék

Mizsei Edvárd, PhD hallgató, DE TTK Ökológiai Tanszék; MTA ÖK DKI Tisza-kutató Osztály

Vizsgálatunkban három szimpatikus gyíkfaj, a zöld gyík (*Lacerta viridis*), a fürge gyík (*L. agilis*) és a homoki gyík (*Podarcis tauricus*), valamint a rákosi vipera (*Vipera ursinii rakosiensis*) előfordulásainak finom léptékű térképezését, és populációik lokális abundanciaviszonyainak meghatározását és az azt befolyásoló vegetációszerkezeti elemek azonosítását tűztük ki célul.

Kutatási területünk a Kiskunsági Nemzeti Park Peszéradacsi rétek törzsterületén található, 17 ha kiterjedésű rekonstruált gyepterület, amelyen 274 db, 25×25 m-es kvadrátban mértük fel 54 vegetációszerkezeti elem borításértékeit, valamint a területen előforduló hüllőfajok finomléptékű jelenlétét/hiányát, illetve abundanciáját. A vegetációszerkezeti elemek borításértékeit főkomponensekbe redukáltuk és a hüllőfajok jelenlétére és abundanciájára gyakorolt hatásukat

lineáris kevert modellekkel elemeztük.

Kutatásunk során a 4 hullófaj összesen 543 rekordját, valamint 14796 vegetációs szerkezet-leíró rekordot rögzítettünk. Egyedi jelölés hiányában abszolút denzitás értékek kiszámítására nem volt lehetőségünk. A számított minimum denzitás a zöld gyíknál 20,7 egyed/ha, a fűgye gyíknál 19,2 egyed/ha, míg a homoki gyíknál 13,5 egyed/ha volt. A rákosi vipera észlelési adatok kis száma nem tette lehetővé denzitás kiszámítását.

A vegetációs szerkezeti faktorok modellszelekcióval azonosított kombinációi szignifikáns magyarázóerővel bírtak a hullófajok előfordulása és abundanciája szempontjából. A modellek alapján a zöld gyík a legmagasabban fekvő, degradált (strukturálatlan) részeken kívül mindenhol jelen volt, viszont a struktúrák típusára (pl. alacsony cserjék, különböző növényfajok zsombékjai, tuskók) nem volt érzékeny. A fűgye gyík a vizsgált terület üdőbb, és azon belül is az alullegett (magasabb növényzetű, de nem feltétlenül zsombékoló) foltjain fordult elő nagyobb számban. A homoki gyík került a terület zárt, üde és félszáraz foltjait, abundanciája a száraz termőhelyi viszonyok miatt alacsony záródású, illetve degradált gyepfoltokon volt a legmagasabb. A gyíkfajok között a niche-szegregáció jól kimutatható volt. A rákosi vipera az alacsony záródású, illetve csekély magasságú vegetációt kerülte.

Az eredményeink alapján kedvezőnek ítélt vegetációs szerkezeti elemek (pl. min. 15 cm magas élesmosófű zsombékok, illetve általában a zsombékos szerkezet) kialakulását és fennmaradását természetvédelmi területkezelési módszerekkel, például extenzív legeltetéssel, a legelő jószág fajának és a legelőnyomás megválasztásával lehetséges, illetve szükséges biztosítani. Feltételezzük, hogy a jól megtervezett és kivitelezett kezeléssel a vegetáció struktúráján keresztül befolyásolhatjuk a hullók abundanciaviszonyait.

Az összefoglalót Times New Roman 12-es betűtípussal és mérettel írja meg. Angol nyelven tartott előadás esetén az összefoglalót is angolul kell elkészíteni.

Az összefoglaló terjedelme maximálisan 2700 karakter (szóközzel számítva), ami 1.5-es sortávval írva legfeljebb egy A/4 oldal lehet. Túllépése esetén a szervezőbizottság saját hatáskörben rövidíti a szöveget.

Ne használjon semmilyen formázást a bekezdések új sorban kezdése és a tudományos nevek dőlt betűvel történő írásán kívül! Ábra, táblázat csak az elfoglalt szövegterület figyelembe vételével illeszthető be.

Az összefoglalóból egyértelműen derüljön ki az elvégzett munka célja, a módszerek, a legfontosabb eredmények és azok felhasználásának lehetősége a kételtűek és hullók védelme érdekében.

Dátum: 2019. 01. 31.

aláírás